

ספר מחה דמעה

והוא ספר תפלות מנחה וערבית בבית האבל
כולל תפילות ביציאת הנפש, בקבורה
בהצבת המצבה וביום השנה
כפי מנהג ק"ק ספרדים ת"ת אמשטרדם יזי"א

יען ותפלות אלו מפוזרות בספרים ולא קל
למתפלל למצא את דרכו אזרתי מתני לאסוף
את כל התפילות לספר אחד ובלי דלוגים
וקראתי לו ספר מחה דמעה
והוספתי לו תרגום וקיצור דינים ומנהגים
בלשון הולנדית

בלע המות לנצח ומחה יי אלהים דמעה
מעל כל פנים

בבטחון בכרא יתברך שמשיח צדקנו יבא
במהרה וספר זה יגנז לנצח

ואני האוסף יעקב בנימין הכהן סונדרפן בן
דחיל חטאין ומוקיר רבנן הגביר הנעלה אורי
בן אשר הכהן
ורבקה חנה ד' דוד הכהנת פריירה

שנת יעש יי עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים לפ"ק
ויהי אחרי המגפה, הובא לדפוס בשנת ה' תשפ"ד

בלע המות לנצח ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים (ישעיהו כ"ה ח')

יען ותפלות אלו מפוזרות בספרים ולא קל למתפלל למצא את דרכו אזרתי מתני לאסוף את כל התפילות לספר אחד ובלי דלוגים וקראתי לו ספר מחה דמעה:

והוספתי לו תרגום וקיצור דינים ומנהגים בלשון הולנדית. התרגום מבוסס על תרגומים מדורות קודמים שהתאמתי ללשן זמננו:

לנוחיות הקורא הוספתי סימנים שונים לקמץ גדול (אָ – מבוטא כפתח) ולקמץ קטן (אַ – מבוטא כחולם), לשוא נע (אָ – מבוטא כשוא) ולשוא נח (אַ – לא מבוטא): לא שיניתי את הסימן לחטף־קמץ (אָ) כי זה ממילא מבוטא כחולם. כמו כן לא שנתתי שוא תחת וו בראש מילה במקרים הבאים: כשיש יוד אחרי הוו ואין תחתיה חריק, כי אז אנו מבטאים את השוא כחריק, וְיֵשׁ אנו מבטאים וְיֵשׁ: כמו כן לא שנתתי שוא עם מתג בראש מילה כי בגלל המתג אנו מבטאים את השוא כפתח, וְנָשׁוּבָה אנו מבטאים וְנָשׁוּבָה:

אני מביע הכרת הטוב לכל שעזרו לי להוציא את הספר הזה:

בבטחון בבורא יתברך שמשיח צדקנו יבא במהרה וספר זה יגנז לנצח:

בלע המות לנצח ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים (ישעיהו כ"ה ח')

De Eeuwige God zal de dood voor altijd laten verdwijnen; dan zal Hij van elk gezicht tranen wegvegen (Jesjangja 25-8)

Ziekte en sterven zijn onlosmakelijk gekoppeld aan het leven. Daar er geen boek is waar alle gebeden die rond ziekte en sterfte worden gezegd op een toegankelijke manier beschikbaar zijn, heb ik dit boek samengesteld.

Dit boek brengt alle gebeden rond ziekte en sterven in een logische volgorde en zodanig compleet dat bladeren vrijwel onnodig is. Verder is het boek voorzien van een moderne Nederlandse vertaling en van een Nederlandstalige handleiding voor de wetten en gebruiken, geheel volgens onze Amsterdams - Portugese ritus. Tot slot zijn ook enkele gebeden fonetisch weergegeven.

Ik spreek de hoop uit dat de Masjiach snel komt, zodat dit boek niet meer nodig zal zijn. Het maken van een nieuwe, moderne vertaling is specialistisch werk waar de samensteller van dit boek zich niet aan wil en durft te wagen. Om de inhoud van de gebeden toch open te stellen voor alle gemeenteleden is er gekozen voor een "hertaling". Hertaling wil zeggen dat er gebruik wordt gemaakt van bestaande vertalingen die worden gemoderniseerd door "ouderwetse" woorden door hedendaagse synoniemen te vervangen. Dit, zonder de vertaling als zodanig te veranderen.

Voor de hertaling is een lijst gemaakt van circa 100 veel voorkomende woorden die elke keer op dezelfde manier zijn vervangen. Zo is bijvoorbeeld "zijt Gij" vervangen door "bent U" en "alom" door "overall". Voor minder frequente woorden is per woord een synoniem gezocht. Het resultaat is door een Neerlandicus gecontroleerd. Omdat er gebruik gemaakt is van verschillende bronnen, is het taalgebruik niet uniform en dus is resultaat niet optimaal, maar zal hopelijk toch enkele decennia mee kunnen, zoals de voorgaande vertalingen.

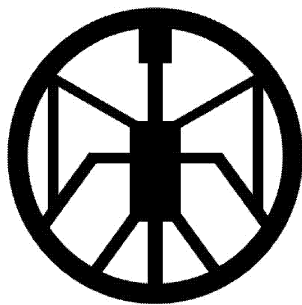
Als basis dient de vertaling van Ricardo, welke "woordelijk" is, in tegenstelling tot de vertaling van Dasberg, die meer "inhoudelijk" is: "wat staat er" versus "wat wordt er bedoeld". Ik heb bij het hertalen getracht om zo dicht mogelijk bij de aanpak van Ricardo te blijven, zelfs als de Dasberg aanpak duidelijker zou zijn. Soms heb ik enkele woorden die niet in de tekst staan toegevoegd ter verduidelijking. Deze woorden staan dan tussen haakjes.

Als bronnen heb ik gebruik gemaakt van de volgende vertalingen, gerangschikt naar jaar van uitgave: dr S.I. Mulder, 1857 (vertaling Tefillot); dr. B. Israël Ricardo, postuum gepubliceerd in 1950 (vertaling Tefillot) met toestemming van de familie; dr I Dasberg 1977 (NIK, vertaling Sidoer) met toestemming van het Nederlands Israëlitisch kerkgenootschap; dr A.W. Rosenberg, 1989 (JBW, vertaling Chajim lanefesj), met toestemming van het Joods Begrafeniswezen; Onbekend, uitgave PIG 1992 (vertaling orde lezing); heer L. Evers en rabbijn S. Evers: psalmen 1-18, 2012.

Mijn oprechte dank gaat uit naar rabbijn B. Serfaty (algemeen), de heren D. Baruch & R. Samson (diverse teksten), het NIK, familie Minco, het JBW en rabbijn S. Evers (vertalingen), rabbijn Z. Spiro (advies), de heren N. Rodrigues Pereira (Hebreeuws), M. de Haas & N. Sondervan en de dames M. Goudsmit & A. Attali (Nederlands).

J.B. Sondervan

Inhoudsopgave		תוכן
Deel 1 - gebeden	8-208	חלק ראשון – תפילות
Middaggebed	8	מנחה בבית האבל
Avondgebed	40	ערבית בבית האבל
Ochtendgebed	92	שחרית בבית האבל
Besam	94	ברכת המזון לאבלים
Hagomeel (gebed na genezing)	102	ברכת הגומל
Gebed voor ernstig zieke	104	מצלאין לחולים ושנוי השם
Zondebelijdenis	114	ודוי שכיב מרע
Gebed bij het sterven (sjemot)	118	יציאת הנפש (שמות וקריעה)
Uitvaart op ter Kleef	122	הוצאת המת
Begrafenis op Ouderkerk	142	לוית המת
Beëindiging Shibnga (honra)	160	סיום השבעה
Plaatsen van een grafsteen	162	הקמת מצבה
Meldadura (lezing jaartijd)	190	סדר לימוד ליום השנה
Gebed op de begraafplaats	206	העובר על בית חיים
Ascaba voor een kind	206	השכבה לילד רחמנא לצלן
Deel 2 - gebruiken	211-231	חלק שני – מנהגים (לשון הולנד)
Fonetische teksten	232-237	

טוב שם משמן טוב

דחיל חטאין ומוקיר רבנן הגביר הנעלה אבי מורי אורי בן אשר הכהן
הזקנה אמי מורת רבקה חנה ד' דוד הכהנת פריירה

ה.ה.ה. אלעזר אשר בן אורי הכהן
הזקנה חיה בת אורי הכהן

יזכור אלקים לטובה

ר' נתן בן יוחנן
מ' הינדלה בת ישראל
ר' יוסף בן שמואל דוד
ר' העשל צבי בן אלחנן
מ' שפרה חנה בת אברהם
ר' דוד אליעזר בן יחזקאל

מנחה בבית האבל

בתענית ציבור מתפללים מספר התעניות אבל לא נופלים על פניהם. אם לא מתפללים מיד ערבית אומרים צדוק הדין אחרי מנה כביום רגיל בעמוד 32

לְמַנְצַח על הגתית. לְבָנֵי קָרַח מְזֻמּוֹר: מֵהַיָּדִידוֹת מְשַׁכְּנוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְיָ. לְבִי וּבְשָׂרִי. יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי: גַּם צָפוֹר מְצָאָה בַּיִת וּדְרוֹר קָן לָהּ. אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרַחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת. מִלְכֵי וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ. עוֹד יִהְלֹךְ סֵלָה: אֲשֶׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם: עֲבָרֵי בְּעַמֶּק הַבְּכָא מַעֲיִן יִשְׁתַּוְּהוּ גַם בְּרָכוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מַחִיל אֵל חֵיל. יִרְאֶה אֵל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעָה תְּפִלָּתִי. הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים. וְהִבֵּט פָּנָי מִשִּׁיחָךְ: כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאֶלְפָּה. בַּחֲרָתִי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי. מִדּוֹר בְּאֶהְלִי רָשַׁע: כִּי שָׁמַשׁ וּמִגֵּן יְיָ אֱלֹהִים. חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְיָ. לֹא יִמְנַע טוֹב לְהִלְכִים בְּתַמִּים: יְיָ צְבָאוֹת. אֲשֶׁרֵי אָדָם בָּטַח בְּךָ:

וַיִּדְבֹר יְיָ אֵל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם. אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרְיבוּ לַיְיָ. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר. וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעֲשִׂירִית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה. בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הַהֵיזֵן: עֹלֹת תְּמִיד. הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד. בְּקֹדֶשׁ הַסֶּדֶךְ נִסְךְ שֶׁכֶר לַיְיָ: וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים. כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסָכוֹ תַעֲשֶׂה. אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לַיְיָ:

אֵתָה הוא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם. כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ. כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים נְטָף וּשְׁחָלֶת וְחִלְבֵּנָה סַמִּים וּלְבָנָה זָכָה. בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רִקְח

Middaggebed

Op een vastendag lezen wij uit het Tanganijot boek maar zonder smeekgebeden. Als men niet aansluitend het avondgebed leest zegt men hierna het Tsidboek Hadien zoals gewoonlijk (pagina 33)

Voor de dirigent op de Gitiet (muziekinstrument uit Gat), een psalm van de zonen van Korach. Hoe lieflijk zijn Uw woningen, Eeuwige Tsebaot. Mijn ziel vergaat en verteert, in verlangen naar de binnenplaatsen van de eeuwige, mijn hart en mijn lichaam juichen tot de levende God. Ook de vogel heeft een huis gevonden en de zwaluw een nest, waar zij haar jongen in gelegd heeft; bij Uw altaren (is mijn woning), Eeuwige, Tsebaot, mijn Koning en mijn God. Gelukkig zijn zij (de mensen), die in Uw huis wonen, voortdurend zullen zij U prijzen, Sela. Gelukkig is de mens, van wie de kracht in U ligt, in hun hart zijn gladgestreken paden. Ze zijn rustig gestemd. Zij, die door het tranendal trekken, maken het tot een waterbron, zelfs tot zegenrijke planten, waarmee het de vroege regen overdekt. Zij gaan van kracht tot kracht, totdat zij in Tsion bij God verschijnen. Eeuwige, God Tsebaot, verhoor toch mijn gebed, luister toch. God van Jangakob, Sela. Kijk ons aan, U, die ons schild bent, en zie het gezicht van Uw masjiach. Want een dag in Uw tuinen is beter dan duizend elders; ik heb de voorkeur gegeven aan het verblijven in het huis van mijn God, boven het wonen in de tenten der goddeloosheid. Want de Eeuwige God is zon en bescherming, gunst en eer verleent de Eeuwige. Hij ontzegt het geluk niet aan degenen, die in oprechtheid wandelen, Eeuwige Tsebaot, gelukkig is de mens, die in U vertrouwen heeft.

De Eeuwige sprak tot Mozes als volgt: Beveel de kinderen van Israël en zeg tegen hen: Mijn offer, Mijn voedsel om door Mijn vuren verteerd te worden als een voor Mij aangename geur, zult u Mij nauwgezet op de daarvoor bepaalde tijd brengen. En zeg verder: Dit is het vuuroffer, dat u de Eeuwige zult brengen, dagelijks als een voortdurend brandoffer: twee mannelijke schapen, niet ouder dan een jaar, zonder gebrek. Het ene schaap zult u 's morgens klaarmaken en het tweede zult u klaarmaken in de namiddag. En een tiende efa meelbloem als meeloffer, aangemengd met een kwart Hin olie van fijnge maakte olijven. Een voortdurend brandoffer, zoals dat bereid werd op de berg Sinaï leidend tot een aangename geur als vuuroffer voor de Eeuwige. En het tweede schaap zult u 's middags klaarmaken. Zoals het meeloffer van 's morgens en het daarbij behorende plengoffer zult u het klaarmaken als vuuroffer, zorgend voor een aangename geur voor de Eeuwige.

U bent het, Eeuwige onze God, voor wie onze voorouders het reukwerk van specerijen ontstoken hebben, toen de tempel nog bestond, zoals U hun bevolen hebt via Uw profeet Mozes en zo staat in Uw wet geschreven. "De Eeuwige zei tot Mozes: Neem voor jou specerijen - balsem, hars, zeenagelen en galbanum. Deze specerijen, en bovendien zuivere wierook, allemaal hetzelfde gewicht. U zult dit bereiden tot een reukwerk,

מנחה בבית האבל

מעשה רוקח. ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה. קדש קדשים תהיה לכם: ונאמר והקטיר עליו אהרן קטרת סמים. בפקר בפקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה. קטרת תמיד לפני יי לדותיכם:

תנו רבנן פטום הקטרת כיצד. שלש מאות וששים ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה. ושלשה מנים יתרים שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים. ומחזירם למכתשת בערב יום הכפורים כדי לקיים מצות דקה מן הדקה. ואחד עשר סמנים היו בה. ואלו הן הצרי. והצפורן. והחלבנה. והלבונה. משקל שבעים שבעים מנה. מור. וקציעה. ושבולת-נרד. וכרכום. משקל ששה עשר ששה עשר מנה. קושט שנים עשר. קלופה שלשה. קנמון תשעה. בורית כרשינא תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חיור עתיק. מלח סדומית רובע (קחל: הקב). מעלה עשן כל-שהוא. רבי נתן הבבלי אומר אף מכפת הירדן כל-שהוא. אם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחת מכל-סמניה חייב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר. הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית כרשינא למה היא באה כדי ליפות בה את הצפורן כדי שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא כדי לשרות בו את הצפורן כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלם. כימי עולם וכשנים קדמניות:

אשרי יושבי ביתך. עוד יהללוך סלה: אשרי העם שפכה לו. אשרי העם שיי אלהיו: תהלה לדוד ארוממך אלוהי המלך. ואברכה שמך לעולם ועד: בכל-יום אברכך ואהללה שמך לעולם ועד: גדול

Middaggebed

voor de Ark van het Verbond in de Tabernakel, waar Ik met u samenkom; het zal allerheiligst voor u zijn." En er staat ook geschreven: "En Aron zal erop een reukwerk van specerijen ontsteken; iedere ochtend, wanneer hij de lampen (de menora) reinigt, zal hij het ontsteken. Ook wanneer Aron de lampen in de namiddag aansteekt, zal hij het (reukwerk) ontsteken, als een eeuwig reukwerk voor de Eeuwige in al jullie generaties."

De rabbijnen hebben geleerd: Hoe geschiedde het mengen van het reukwerk? Driehonderd achtenzestig manee (maat voor gewicht) waren erin; driehonderd vijfenzestig naar het aantal dagen van het zonnejaar; de drie overige manee, opdat de Hogepriester daarvan op de Grote Verzoendag, zijn vuisten vol, in het Allerheilige zal brengen en ze nog eens in de vijzel zal doen op de dag voor de Grote Verzoendag, om het gebod te volbrengen, dat men het allerfijnste moest nemen. En er waren elf specerijen in en deze waren het: balsem hars, zeenagelen, galbanum en wierook, met een gewicht van 70 manee elk; myrre en cassia, spits van nardus en saffraan, elk tot een gewicht van 16 manee; costus twaalf manee, specerijbast drie manee, kaneel negen manee, loog van wikken negen kab (vloeistofmaat). Cyprus-wijn drie Sea (grote vloeistofmaat) en drie kab; en wanneer men geen Cyprus-wijn gevonden heeft brengt men oude witte wijn; zout van Sedom één kwart kab en een weinig Maäleh Asjan (een kruid, dat de rook verticaal omhoog doet gaan). Ribi Nathan de Babyloniër zegt: Ook een beetje Jordaan-kruid (erbij doen). Wanneer men er honing bij gedaan heeft, dan heeft men het onbruikbaar gemaakt, en heeft men een van de specerijen weggelaten, dan is men de dood schuldig.

Rabban Simon de zoon van Gamliël zegt: "de balsem is niet anders dan de gom die afdruipt van de balsem-heester. Loog van wikken, waarvoor komt die erin? Om daarmee de nagelen te zuiveren, zodat zij er mooi uitzien. Waartoe komt Cypruswijn erin? Om daarin de nagelen te weken, zodat zij hard zijn. Urine is hiervoor weliswaar meer geschikt, maar men brengt geen urine in de tempel, uit eerbied".

Voor de Eeuwige zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem aangenaam zijn, als in de dagen van de oudheid en in vroegere jaren.

Gelukkig zijn zij, die in Uw huis wonen, voortdurend zullen zij U prijzen, Sela. Gelukkig is het volk, dat het zo heeft, gelukkig is het volk, van wie God de Eeuwige is. Een loflied van David. Ik wil U prijzen o Koning, mijn God en Uw naam altijd en eeuwig prijzen. Iedere dag wil ik U prijzen en Uw naam eeuwig prijzen. Groot is de

מנחה בבית האבל

יְיָ וּמְהֵלֵל מְאֹד. וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר: דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ
יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ. וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמְרוּ. וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרָנָה: זָכַר רַב טוֹבְךָ יִבְיָעוּ. וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן
וְרַחוּם יְיָ. אַרְךְ אַפַּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב יְיָ לְכֹל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו:
יִוְדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. וְחִסְדֵיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ.
וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרָתְךָ. וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתְךָ:
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים. וּמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דוֹר וָדוֹר: סוּמָךְ יְיָ
לְכָל־הַנְּפִלִים. וְזוֹקֶךָ לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כֹּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ. וְאַתָּה
נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן:
צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו. וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קְרוֹב יְיָ לְכָל־קוֹרְאָיו.
לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה. וְאַתָּה שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיִוְשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל־אֲהָבָיו. וְאַתָּה כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהַלֵּת יְיָ
יִדְבֹּר פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נְבָרֶךְ יְיָ
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

תְּכוּן תְּפִלְתֵי קְטוֹרֶת לְפָנֶיךָ, מִשָּׂאת כַּפֵּי מִנְחַת־עֲרֹב:

הַחֲזוֹן אוֹמֵר קְדִישׁ לְעוֹלָא

יְתִגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (קָהֵל: אָמֵן) בְּעֵלְמָא דֵּי בְרָא כְרַעוּתָהּ,
וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח פְּרָקְנָהּ, וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ, (קָהֵל: אָמֵן) בְּחֵיכּוֹן
וּבְיוֹמֵיכּוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאֹמְרוּ אָמֵן:

(קָהֵל: אָמֵן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעֵלַם לְעֵלְמֵי עֵלְמֵי אִתְבְּרַךְ)

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעֵלַם לְעֵלְמֵי עֵלְמֵי אִתְבְּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח
וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשָּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוֹדֵשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, (קָהֵל: אָמֵן) לְעֵילָא מִן כָּל־בְּרָכְתָא שִׁירְתָא תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא, דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאֹמְרוּ אָמֵן (קָהֵל: אָמֵן):

Middaggebed

Eeuwige en zeer geprezen en Zijn grootheid is ondoorgrondelijk. Van generatie op generatie zal men Uw daden prijzend vertellen en Uw machtige daden verkondigen. Over de pracht, over de glans van Uw majesteit en Uw wonderdaden wil ik spreken. En over de opperste macht, waarvan Uw ontzagwekkende daden getuigen, vertellen zij en ik zal Uw grootheid verkondigen. Dan zal men de roem van Uw grote goedheid verspreiden en Uw rechtvaardigheid toejuichen. Genadig en vol medelijden is de Eeuwige, zeer geduldig en groot in goedheid. Goed is de Eeuwige voor allen en Zijn barmhartigheid strekt zich over al Zijn werken uit. Al Uw schepselen zullen U, Eeuwige, danken en Uw vromen zullen U prijzen. Zij zullen spreken over de pracht van Uw regering en Uw almacht verkondigen. Om de mensen Zijn machtige werken te laten kennen en de pracht van Zijn regering. Uw regering is een regering van alle eeuwigheid en Uw heerschappij bestaat in iedere generatie. De Eeuwige steunt allen die vallen en richt alle gebukten op. De ogen van allen zien hoopvol naar U op en U geeft hun eten op zijn tijd, waarbij U Uw hand opent en met genoeg alles wat leeft verzadigt. Rechtvaardig is de Eeuwige in al Zijn wegen en liefderijk in al Zijn daden. De Eeuwige is dichtbij voor allen, die hem aanroepen, voor allen, die Hem in waarheid aanroepen. De wens van hen, die ontzag voor Hem hebben, vervult Hij en hun smeken hoort Hij en Hij redt hen. De Eeuwige beschermt allen die van Hem houden en alle slechteriken vernietigt Hij. De lof van de Eeuwige zal mijn mond uitspreken, opdat al wat leeft Zijn heilige naam eeuwig zal prijzen. Ook wij zullen God loven van nu tot in eeuwigheid, Halleloejaha.

Laat mijn gebed voor U gelden als reukwerk, het opheffen van mijn handen als een meeloffer voor de avond.

Als er Mienjan is zegt de Chazzan Kadiesj

Verheven en geheiligd zal Zijn grote naam (*Gemeente: Ameen*) worden in de wereld, die Hij naar Zijn wil geschapen heeft. Laat Hij Zijn Rijk vestigen en Zijn verlossing doen opkomen en Zijn masjiach brengen (*Gemeente: Ameen*) in uw levensdagen en in het leven van het gehele huis Israël, snel en binnen een korte tijd. En men zegt daarop Ameen.

Gemeente: Ameen, Laat Zijn grote naam geprezen zijn in alle eeuwigheid.

Laat Zijn grote naam geprezen zijn in alle eeuwigheid, geprezen, geroemd, verheven, verhoogd, verheerlijkt en hoog toegejuicht zal de naam zijn van de Heilige, geprezen zal Hij zijn, (*Gemeente: Ameen*) meer dan alle lof, liederen, hulde en troost, die in de wereld uitgesproken worden; men zegt daarop Ameen. (*Gemeente: Ameen*)

מנחה בבית האבל

אומרים את העמידה בלי חזרה, חזן בקול והקהל עימו בלחש
אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים. קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אָבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשרת ימי תשובה: זְכַרְנוּ לְחַיִּים. אֵל מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים. כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר
חַיִּים. לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים (אֵל חַי):

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְגַן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בק"ץ: מוֹרִיד הַטָּל:

בחורף: מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמֵים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה-לְךָ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:

בעשרת ימי תשובה מי כמוך אב הרחמן. זוכר יצוריו ברחמים לחיים:

ונאמן אתה להחיות מתים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

החזן אומר:

בְּקִדְיִשְׁךָ וְנִעְרִיצְךָ. כְּנֻעִים שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְּשִׁלְשִׁים לְךָ
קֹדֶשֶׁה. וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאְךָ. וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר – (קהל\חזן
חוזר) קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֵא כֹל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: עַד כֵּן
לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים – (קהל\חזן חוזר) בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מְמֻקְדָּם:
עַד כֵּן כֵּן וּבְדַבְרֵי קֹדֶשׁ כָּתוּב לְאֹמֵר – (קהל\חזן חוזר) יְמִלְךָ יְיָ לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

Middaggebed

De Gemeente zegt de Ngamida samen met de Chazzan, zonder herhaling Heer, open mijn lippen, opdat mijn mond Uw lof zal uitspreken.

Geprezen bent U, Eeuwige, onze God en God van onze voorouders, God van Abraham, God van Izaak en God van Jangakob, grote, machtige en ontzagwekkende God, allerhoogste God, die vele gunsten verleent, eigenaar is van het heelal en de gunsten van de voorouders onthoud en een verlosser brengt naar hun nakomelingen, ter wille van Zijn naam, met liefde.

In de Bekeringsdagen Gedenk ons om te leven, God en Koning, die het leven wil; schrijf ons op in het boek van het leven ter wille van Uzelf, (levende God).

Koning, Helper en Redder, en Schild. Geprezen bent U, Eeuwige, Schild van Abraham.

U bent machtig in eeuwigheid, Eeuwige, U doet de doden herleven. U heeft de macht om te helpen.

In de zomer die de dauw laat neerdalen.

In de winter die de wind laat waaien en de regen laat neerdalen.

Hij die de levenden met goedheid onderhoudt, de doden laat herleven door Zijn grote medelijden, vallenden steunt en zieken geneest, gevangenen bevrijdt en Zijn woord vervult aan hen, die in het stof slapen (de doden). Wie is gelijk aan U, Oppermachtige, en wie evenaart U, Koning, die laat sterven en doet herleven en de redding doet groeien.

In de Bekeringsdagen Wie is gelijk aan U, genadige Vader, die Zijn schepselen met medelijden gedenkt om te leven.

En U bent standvastig in Uw belofte om doden te laten herleven. Geprezen bent U, Eeuwige, die de doden laat herleven.

Als er Mienjan is zegt de Chazzan

Wij willen U heiligen en U verheerlijken zoals het melodieuze, geheimzinnige gebed van de heilige Seraphiem (engelen), die U een drievoudig "heilig" toeroepen. Zo is door Uw profeet geschreven: (*Gemeente/Chazzan herhaalt*) "de een riep de ander toe en zei: heilig, heilig, heilig is de Eeuwige Tsewaot (het leger van de engelen) de gehele aarde is vol van Zijn roem" (*tot hier*). Hun antwoorden prijzen anderen (engelen) en zij zeggen (*Gemeente/Chazzan herhaalt*): Geprezen is de pracht van de Eeuwige op de plaats waar Hij is (*tot hier*). En in Uw heilige schriften (Tora) staat als volgt geschreven (*Gemeente/Chazzan herhaalt*): de Eeuwige regeert eeuwig, Uw God, o TSION, van van generatie op generatie, haleloejaha.